

HONTI LAPOK

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.
Egyes szám 24 fill.

Nyitótér sora 40 fill.

Hivatalos
s magánhirdetések
árszabás szerint.

Többszöri hirdetés-
nél árendemény

A Hontvármegyei Jegyzők Egyesülete hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IPOLYSÁGON.

Felölös szerkesztő:
HALÁSZ FERENC.

Megjelen
szombaton reggel.

Kossuth Lajos.

Ipolyság, április 15.

Ivanka Istvánnak a törvényhatósági bizottság e hó 15-én tartott közgyűlésében Kossuth Lajos arcképének leleplezése alkalmából tartott ünnepi beszéde:

Méltóságos Főispán Ur!
Tekintetes Törvényhatósági
Bizottság!

Egy nagy mulasztást teszünk ma jóvá, midőn vármegyénk e közéleti székesegyházában a Széchényi és Deák képei mellé végre a Kossuth Lajosét is elhelyezzük.

A magyar hazaszeretet és alkotmányosság e megdicsőült három evangelistája, egy templomba valók, a mint hogy csak is együtt képviselik a maga teljességében az újabb magyar történelemnek azt a nagy korszakát, melyet a nemzet a múlt században szabadságáért, öncélú létéért megharcolni kényszerült.

Bár mennyire eltérők lettek légyen is idők és alkalmak szerint felfogásaik és itéletük, a történelmi távlatban még is csak egymás kiegészítőinek látszanak; aminthogy tényleg is egy ügyet szolgáltak. A politikai élet prizmján különböző színekre bontattak ugyan, mint az üveg hasábon megtört nap-sugár, de a hazaszeretet gyűjtő lencséjében mindenkor egyesültek.

S érdekes miképpen képviselték hárman az egész nemzetet, mely külső megjelenésében egységes bár, de szervezetében rendekre, osztályokra tagolt.

Széchényi a hivatását érző és teljesítő főrend ideális típusa. Deák a köznemesség, jellemében a régi jó táblabírák antik alakja.

Kossuth Lajos, — maga bár nemzeti sarj, — a nép, az úgy nevezett negyedik rend eszményi képviselője. A misera plebs contribuens megváltója.

S további összehasonlításokban:

Széchényi az anyagi jólétekből fakadó erő, önérzet és függetlenség munkás apostola. S majdan rémlátásai martirja.

Deák a törvényesség és jogfolytonosság őre. S majdan az özönvízből minket kimentő bárka Nőéja.

Kossuth az ősi önnállóságát áhító nemzet tűzoszlopa. Mely még sirjából is világít, hogy nemzetét a szolgaság földjéről előbb vagy utóbb, de kivezesse.

Széchényi volt a kovász, ki az erjedést megindította. Nemzetét öntudatra ébredni segítette. Ő volt a má-

gus, aki a nagy szellemet felidézte, megjelenésre kényszerítette. De a ki aztán nem bírt vele, s akit az azzal föltámadt gonosz dsinne széjjel téptek.

Kossuth volt a felidézett szabadság és függetlenség szellemének élő megtestesülése. Ki erős meggyőződésével, a nemzet igazába, történelmi rendeltetésébe való nagy hitével az egész nemzetet magával ragadta.

Deák volt a haza bölcse, aki az alkotmányosság elszakadt fonálát annak idején végre is összekötötte. A romokat, melyek alá a magyar nemzet le-tört szabadságának törzse volt temetve eltakarította, hogy új élet keljen a pusztulás helyén, s új remény, hogy: „megvirrad még valaha!”

A nemzetek lelke még mindig csak vitorlás bárkákon halad az élet tengerén. S ezek csak nagy ritkán képesek az eszményileg kijelölt utirányt minden kitérés nélkül betartani. Még rendes időkben is a vitorlákat úgy állítani, hogy a külsőjele irányu szelek ha zeg-zugos vónaiban s némi késéssel bár, de mindig a kitűzött cél, az óhajtott kikötő felé vigyék a hajót: a kapitány a kormányos nagy reátermetségét, a legénység bizalomadta fegyelmét, józanságát, kitartását összeműködését igényli S megfelelő szerencse híján a vezérek legodaadóbb igyekezete, legjobb tudása sem elég, hogy a hajó a nagyobb viharokból is épen meneküljön. Vitorláit le ne tépessenek, árbocait le ne töressenek és roncsa a hullámok játékszerévé ne dobassék.

A magyar nemzet bárkája ma is ily nehézségekkel és veszélyekkel küzd az élet vizein. Küzd századok óta, s gyakran annélkül, hogy megbízható iránytűje lett volna. S ma ismét messzebb vagyunk a kedvező paszát övétől, de most legalább van más biztos iránytűnk, s van egy vezércsillagunk, mely egünkön állandón ragyog.

Iránytűnk a Kossuth Lajos által megalapozott elvek, melyek megmutatják hová kell törekednünk ha nemzet akarunk maradni. És ő maga, ki immáron az égre szállt közülünk, a mi sarkcsillagunk. Mely ha szem elől nem tévesztjük minden tévelygéseinkből kivezet a helyes utirányra.

S bármint mondjanak is, a nemzet szeme, a mióta csak feltűnt, mindig rajta függ, s ha kitérésekkel bár, de főirányában még is az általa megjelölt utat követi, s az ezzel ellentétet önként soha, semmi áron. A mint azt a legutóbbi nemzeti ellentállás is mutatta.

Követte a nemzet Deákot, követte Tisza Kálmánt és utódaikat, kik ha szög alatt is, de még is az általa mutatott cél felé vezették a hajót. De már a nemzetietlen Fejérváryt, az ő retrogád irányával nem követte. S minél inkább recsegtek a hajó bordái, minél fenyegetőbb lett a vihar, „végtelen nyomort és szenvedést” helyezve kilátásba, annál elszántabb lett a hajó népe, míg végre jó csillaga megint csak kivezette a ciklon központjából. Hogy a nemzet még csak annál jobban ragaszkodjék a Kossuth Lajos jelölte irányához.

Hál' Isten az utóbbi századokban se szükölködénk nagy férfiakban, de Rákóczi kívül egy sem gyakorolt oly maradandó benyomást nemzetére mint Kossuth Lajos. Egy se jegyzette be ne nevét oly kitörülhetetlenül a nép lelkébe mint e kettő: a nagyságos fejedelem és Kossuth apánk.

S nem jellemző-é, hogy közülök az első Rákóczi indulóban, a második a Kossuth nótában, él még azok lelkében is, a kik csak érzéseikkel tudnak a nemzeti politikáig fölemelkedni.

Hogy mégis kivolt hát az a Kossuth Lajos és mi nagyokat cselekedett? Azt hiszem ezt itt, a terem falai között egészen fölösleges lenne ismételnem. Tudja azt mindenki e hazában legalább, fővonásaiban hacsak lelki- leg vakon és süketen nem született.

Különben mintha még ma is közöttünk élne. Mert bár hatvan éve, hogy elhagyta az imádott haza földét, s ebből negyvenötöt emigrációban, tizenötöt a rég látott haza hantjai alatt töltött, melynek földjével közvetlenül már csak halóporában érintkezett újra, még is csak oly elsőrangú tényezője közéletünknek mintha soha el se távozott volna honából.

Pártok alakulnak az ő tekintélyével. Többség támad az ő nevében, s a bécsi burgban is kénytelenek számot vetni a mi nagy halottunk élő hatalmával

Mi az, ha nem az isteni küldetés bizonyosságlevele; felsőbb rendeltetésének égi bélyege?

Avagy nem volt-e csodával határos, hogy abban a korban az egyszerű köznemes, a szerény szürke fiskális oly hamar kinőtt megyéje szük határai közül, s rövid pár év alatt annyi kiváló, nagy tudású, nagy tekintélyű vezér alak mellett, ő lesz a hazafias szabadelvű ellenzék vezére? S jóformán máról holnapra oly népszerű, hogy az idegen Bécs lázongó népe szinte diadalmenetben viszi be őt, az egyszerű magyar követet az

őreg császár városba. Hol nyomban oly befolyásra tesz szert hogy a biztonosságért rettegő udvarhoz már így szólhat: „Adja nekem fenséged a becsületszavát, hogy meg is adják s becsületesen meg is tartják, a mivel jog és igazság szerint nemzetemnek tartoznak, s én nyugalmat szerzek az osztrák háznak Bécsben.“ „Ich schaffe Ruhe dem Hause Oesterreich in Wien.“

S ígétét ő be is váltotta.

Másnap a császár kikocsizott s az imént még oly ingerült bécsiek, örömmel és lelkesedéssel köszöntötték.

Hogy aztán mi történt? Az amit ki se gondolt volna lehetségesnek.

Az udvar hitszegő lett. Reánk uszította a nemzetiségeket. Reánk küldte Jelasichot. Belekergetett egy belső véres önvédelmi küzdelembe, s aztán a szabadságharcba.

Természetesen ennek is Kossuth lett a lelke. Kinek vértforraló, csontvelőkig ható szónoklatára, a nemzetgyűlés mint egy test állt föl és szavazott meg lelkesedéssel vért és pénzt, 200 ezer katonát és 42 millió forintot a haza védelmére. Kinek csodás csengésű varázsos szavaira békés családapák, boldog vőlegények hagyták ott csendes tűzhelyeiket, szép menyasszonyaikat, hogy a halál jegyesei, a Kossuth katonái legyenek.

És folyt a harc melyben az „Előre“ vezényszóra aggastyánok és gyermekek dalolva mentek, majd szuronysegezve rohantak az öldöklő ellenséges ágyuk elfoglalására. S ha kellett a vezérek ragadták kezükbe a zászlót s: „Éljen a haza! Utánnam fiuk!“ kiáltással vezették a rongyos honvédet a diadalra.

És aztán? — Hát aztán — jött a vezérek versengése. — Bejött a muszka. — Jött Világos. — És aztán reánk szakad az ég. — Arad — és a siri éjszaka. Melyből azt hittük nincs is föltámadás.

Kossuth emigrált.

Miért kellett ezeknek így történniök? Nem itt a helye, hogy én ezt fejtegessem.

De bizony, — bizony mondom nem ő rajta múlt, hogy ez a szabadságharcunk se végződött szerencsésebben a Rákócínál.

S mikor már a nemzet kiejtette kezéből a kardot s csak a bilincsek csörögtek karjain s a szemtelen ellenség térde alatt már csak pihegett, alig lélegzett a nemzet, a hatalmavesztett kormányzó, a földönfutó koldus hontalan sorra járta a szabadságszerető nemzeteket és pusztán az ige hatalmával és az igazság erejével meghódította nekünk az egész művelt világot.

Ha a szabadságharc alatt emberföltöttit teljesített is Kossuth, az emigrációban talán még nagyobbban bizonyult.

Nem csak azért mert felénk tudta fordítani a Nyugat figyelmét és rokonszenvét, s oly tényező tudott maradni, ő a hatalomnélküli menekült,

akivel nagy hatalmak tárgyaltak, de mert tapasztalatokban gazdagabban, nemzetközi lótkörében emelkedettebben, bölcsességben öregebben oly higadtsággal, oly önmérséklettel, oly atyai aggódó szeretettel tudta nemzete ügyét szolgálni, hogy ezek után nagysága előtt igazán minden törpe minoritásnak el kell némuínia, minden nemtelen gáncsnak, minden hitvány gyanusításnak elpirulnia.

Hogy miért hagyta hazáját, ha oly nagyon szerette, még azután is árván mikor már bejöhetett volna?

Ez is csak az ő nagy belátását, felsőbb rendeltetésének tudatát bizonyítja. Neki mint a nagy nemzeti eszme letéteményesének ott kint kellett maradnia. Kívül az ekszisztenciák által irányított napi politika hatáskörén, hogy a reábizott kincset, az eszményt minél érintetlenebbül megőrizhesse egy jobb jövő számára. S bármennyire vágyott is honába még a pátriárkák korát is a hontalanság keresztjén kellett megélnie és azon kiszenvednie, hogy a nemzet önállóságának, függetlenségének vágyát és elvét hitvallássá emelje minden hazafi lelkében.

Azt, hogy akinek milliók álltak rendelkezése alatt s az magára mégis csak annyit költött, hogy tisztességesen élhessen s mindenkor kevesebbet mint amennyire rászolgált, s hogy aggkorára tollával volt kénytelen kenyerét megkeresni, ezt nem is sorolom érdemei közé s csakis a mai nemzedékre való tekintetből teszem itt szóvá. Ez az oly méretű nagyságoknál mint ő, egészen természetes, másképp nem is képzelhető.

Ez a dicsőítés azonban melylyel mi Kossuthot mindenkor illetjük s az a jelenség, hogy elveit még azok is szívükben hordják, akik ezidőszert legalább kivihetetleneknek gondolják a magyar nemzet hagyományos királyhűségével még sincs összeütközésben.

Azok a képek tehát, melyek koronás királyunkat és poraiban is áldott Erzsébet királynénkat ábrázolják e terem falain, nem lesznek kevésbé tiszteletünk tárgyaivá azáltal, hogy most a Kossuth Lajos képét is ide helyeztük.

Más nemzet fiának ezt ugyan hiába magyaráznák. Aligha tudná megérteni. De mi akik szent koronánk viselőjében az alkotmányos magyar királyban a nemzet szuverenitásának személyesítőjét látjuk és tiszteljük, ezt egészen természetesnek találjuk.

Nemzeti hőseink és nagyjaink iránt tanusított tiszteletünknek és kegyeletünknek soha sincs a törvényes magyar király ellen irányuló éle. Ezt nálunk így érzi és így tudja mindenki, s ezt a magyar királynak is tudnia és éreznie kell.

Te megdicsőült nagy szellem! Kinek oltárképét mi is elhelyeztük hazafiságunk házi templomába és a ki immáron ott vagy, azok között a kik a magyarok istenének jobbjáról ügyelnek a nemzet életére, légy ott is szószólónk, s kérd meg a mi erős istenünket, oldjon föl végre — ha ő is ugy

akarja, — az átok suly alól, a mely alatt oly régen és oly igen szenvedünk, s azt a mi minden nemes törekvésünkben, minden jogharcunkban mindig elbuktatott, pusztítsa el az ártó vizsály gonosz szellemeit, hadd tudjunk végre egyetérteni. Engedje, hogy ne akarjon mindenki mindent jobban tudni mint a vezérek; s ne akarjon mindenki vezér lenni közöttünk. Adjon hozzád hasonló vezéreket a nemzetnek, de adja, hogy bizni is tudjunk bennük mindnyájan.

Rendelje, hogy a magyar nemzet lelkéből a te kultuszod soha ki ne vesszen s még a késő utódok is a hazafi lelkesedés legmagasabb fokára ragadtassanak, ha felcsendül ajkaikon a dal:

„Kossuth Lajos azt üzenté.“

Törvényhatósági közgyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága e hó 15-én tartotta Lits Gyula főispán elnöklete alatt rendes tavaszi közgyűlését.

A szokatlanul gazdag tárgysor kereken 200 pontból állt.

Külön kiemelkedő mozzanata volt a közgyűlésnek Lits Gyula főispán elnöki megnyitója, mely jelentős tartalmával áttörte az elnöki megnyitók szokott sablonjait, és különösen a bankkérdésben egy parlamenti felszólalás széles arányait érte föl.

Megokolt közérdeklődést váltottak ki a középiskola ügyében tett kijelentései. „Tengeri kigyó ez, régi hosszú panasznunk, régi forró vágyódásunk“ mondotta a főispán, és jóleső megnyugtató, új reményeket hintett el az aggódó szivekben az az indítványa, hogy a törvényhatóság egy régi határozatának megújításával menesszen a kultuszminiszterhez a középiskola megszüretésére egy száztágu bizottságot.

A tárgysor első pontja a törvényhatóságnak egy hazafias, és házi ünnepe volt. Elhelyezte Kossuth Lajos arcképét a diszteremben, mely alkalomból Ivánka István mondott egy hazafias szárnyain járó, gyönyörű ünnepi beszédet.

A közgyűlés itt kiemelt részeire vonatkozó tudósításunk következő:

*

Elnöki megnyitó.

Lits Gyula: Bo-znia és Heregovina 30 év előtti okkupációjának hatalmi ténye az annexióval nagyon közel vitt bennünket a háboru veszedelmeihez. Szerbia oly igényeket támasztott, melyeket kielégíteni csak fegyverrel lehetett volna. De köszönet a diplomáciának, de különösen német szövetségesünknek (ölyenzés) a háboru veszedelmeit elhárítani sikerült. Aránytalan, és improduktív lett volna ez a háboru. Mert magát a háboru költségeit se tudtuk volna behajtani, maga a kétségtelen diadal pedig nem érdemelte volna meg, hogy annyi magyar vér hulljon. (ugy van!)

A koalíció.

Az országos politikai helyzetről szólva, a koalált kormány nyal 3 év előtt kötött

paktum befejezéséhez közeledik. Kétségtelen, hogy ez a rövid időszak produktív volt. *(Igaz! ugy van!)* Vanak becses, maradandó alkotásai. Ilyenek elsősorban az alkotmánybiztosítók. A többi közül fel- említenő az új adótörvény a szegény emberek fejadójának eltörlésével, az ingyenes népoktatás, a munkás és eseléd- törvény, a büntető novella, és még egy csomó kulturális és szociális intézmény.

Hátra volna még az új választói törvény.

A bankkérdés.

De ennek utját állja egy fontos kérdés, a bankkérdés.

Tudvalevőleg jövő év végén jár le a közösbank szabadalma. Hogy ez a szabá- dalom meghosszabbítható-e, avagy a nem- zet éljen ama törvénybiztosította jogával, hogy az önálló bankot felállítsa-e? ebben két eltérő felfogás áll egymással szemben.

Az egyik felfogás melyet pénzügyi és politikai szakemberek vallanak azt az álláspontot képviseli, hogy az önálló bank merev megteremtése a mai pénzügyi vi- szonyok közt gazdasági, kereskedelmi, és ipari megrázkódtatással járna, ami átme- netileg egy kartellbankkal volna elkerül- hető.

A másik felfogást azon szempontok ve- zérik, hogy tovább nem szabad elmulasz- tani az önálló bank, nemzeti önállóságunk eme fontos attributumának megvalósi- tását.

Mindkét felfogásban azonban benne él a közösbank megszüntetésének alap gondolata. Ausztria akarata áll ellene egyik, és má- sik felfogásnak is. Nem tudni a korona melyikhez fog hajolni?

Nem kétség, hogy az önállóbank ha- talmas emeltyűje, önálló államiságunk ki- építésének. De ne feledjük, hogy egyeset- leges alkotmányválság felidézése milyen kiszámíthatatlan veszedelemmel járna. Bi- zik a nemzet géniuszában, vezető nagy- ságaink böles előrelátásában, és koronás királyunknak a nemzettel szemben kipró- bált igazságos érzületében. A helyzet mér- legelése, a nemzet okos magatartása kell hogy megtalálja a további háborítatlan békés munkálkodás alapfeltételeit.

Olyan ez, mint a forrás, melyhez ha gyöngéd kézzel nyulunk, élvezhetjük üdítő csöppjeit. De ha durva érintéssel meghá- borítjuk tiszta vizét, csak hosszú idő után

tisztul meg, és olthatjuk vele szomjunkat. Emlékeztet Deák Ferenc mondására, hogy „a hazáért mindent, de a hazát semmiért se szabad kockáztatni. *(telkes éljenzés.)*”

A középiskola.

Áttér ezután vármegyénk égető kérdé- seire. Van egy valóságos tengeri kigyónk, egy régi, hosszú panaszunk, régi, forró vágyódásunk: a középiskola. *(Igaz! ugy van!)*

Bölesen emlékeznek a megyebizottság tagjai, hogy a törvényhatóságnak e tárgy- ban vannak előző határozatai. Már a har- madik kormányánál sürgetjük a közép- iskolát, fájdalom eredmény nélkül. *(Igaz! ugy van!)* Nem énrzet, nem pusztá hiúság az, hogy mint megyei székhely, középiskolát akarunk, hanem valóságos közszükség *(Igaz! ugy van!)* Eltekintve a vármegye eminens érdekeitől, Ipolyság családjainak legnagyobb része állami és megyei tiszt- viselőkből, ügyvéd, orvos, kereskedő, ipa- rosból áll. Sajnálatra méltó, hogy tulnyomó része vagy éppen nem iskolázthatja gyermekeit, vagy az iskoláztatás költsé- gei miatt kénytelen eladósodni. A tiszt- viselők legnagyobb része a középiskola hiánya miatt kénytelen eladósodni. Ez a helyzet tehát egyszerűen tarthatatlan. *(zaj igaz! ugy van!)*

Deputációban is eleget jártunk, igére- tekben nem volt hiány, de az ígélet máig üres ígélet maradt. Sajnosan azt kel tapasztaltunk, hogy mi a mindenkori kormányoknak mostohái vagyunk. *(zaj igaz! ugy van!)* Hogy miért van ez? Iga- zán nem tudjuk megfejtani. Hiszen a hazafias kötelességek teljesítésében nem előz meg bennünket senki *(felkiáltások: ott a nemzeti ellenállás!)* közterheinket vi- seljük, az adófizetést teljesítjük. Jogunk

van tehát ezen szolgálmányoknak némi visszatérüléséhez. Hiszen végeredményben az állam egy hatalmas társulás, mely pol- gárainak közjólétét minden vonalon bizo- sitani köteles *(igaz, ugy van.)*

Jogos követelésünkkel tehát továbbra nem nyugszunk. Látjuk napról napra, hogy a kormány gazdag városokban a kulturának százezreken monumentális épü- leteket emel, nekünk legalább azt az egy középiskolát adja meg, amire elodázhatlan szükségünk van. *(igaz, ugy van.)*

Evek előtt a törvényhatóság elhatározta, hogy a középiskola megvalósítását az ő vezetése alatt egy nagy deputáció sürgesse ki. E határozatot azért nem hajtotta végre, mert a megvalósításra a képviselők- kel más megoldást keresett. De ismét ered- ménytelenül. Azért kéri a törvényhatósági bizottságot, hogy előző határozatát meg- újítva, őt a középiskola ügyének megsürge- tésére egy nagy küldöttség vezetésével bizza meg *(zajos helyeslés.)* De kéri a bizottság tagjait, hogy ne csak az eszmét ápolják lel- kesen, hanem hozzák meg azt a csekély áldozatot, hogy e küldöttségben lehető legnagyobb számban vegyenek részt. *(ugy van! ugy van!)*

Kossuth Lajos arcképe.

Lits Gyula: A mai tárgysor első pontja egy szép kötelesség kegyeletes lerovása. A nemzet egyik regenerátorának, egyik legdicsebb nagyjának arcképét fogja a vármegye tulajdonába átvenni. Ez ese- ményt Ivánka István megyebizottsági tag fogja ecsetelni.

Ivánka István: elmondja az ünnepi be- szédet, melyet lapunk vezető helyén köz- lünk. A beszéd végén a szónokot lelkesen megtapsolják, és számosan üdvözlik.

Czobor László: Kossuth Lajossal ezen- nel befejezzük providenciális államférfiaink ciklusát vármegyénk székházában. Arc- képét elhelyeztük, a vármegye tulajdonába átvevük. Eme aktus csak akkor lesz tel- jes, ha a poéta ihletű szónok ékes beszé- det, a jelen nem levőknek is hozzáférhe- tővé tesszük. Indítványozza tehát, hogy e az ünnepi beszéd nemcsak jegyzőkönyvi- leg megörökíttessék, hanem egyuttal ki-

A t. (megye)-ház.

(Pillanatfelvételek.)

Tavaszi közgyűlés.

Ez a törvényhatóság legelőkelőbb köz- gyűlése.

Aki él és mozog, és csak valami halaszt- hatlan elfoglaltsága nincs a legmesszebb vidékről is bejön Ipolyságra és él e napon megyeatyai jogával.

*

Tavaszi közgyűlés.

Valóságos anakronizmus.

A kalendárium is régen tavaszt mond, de valójában még tél, de legalább is tél utó van.

Téli kabátban, didergős fázóssággal jár- nak-kelnek az emberek az utcán. Borot- vaéles hideg szél cibál meg mindenkit.

Bizony még tél van.

De a diszteremben tavasz van.

Ime most villannak meg a karzaton a hihetetlen méretű tavaszi kalapok, és élénk tavaszi ruhák.

És a szép szemekből meleg tavaszi su- garak fényezésére árad szét a diszteremben.

*

A diszterem még üres. Csak a kis te- remből, és a mellette levő helyiségekből verődik be a megyeatyák zsinatoló zson- gása.

Egyszerre, mint egy felpiszkált hangya- zombék sűrűg be az emberáradat a te- rembe.

Erős, szívből jött éljenzés.

A főispán jegyenye nagy alakja jelenik meg fekete esászárkabátjában a szvittjével és elfoglalja az általa ajándékozott elnöki széket.

Toto szétszórja hagyományos cukorkáit a főispán, alispán és az előadók előtt. Az elnöki csengő belesüvit a zajba, melyet elnyel a hirtelen esőnd, és a főispán érces témberü hangja megszólal:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

*

Nem a szokványos elnöki megnyitó.

Hanem egy tartalmas, átgondolt beszéd. Felöleli az elmúlt béke fölött érzett örö- met, méltatja a koalíció három éves mun- káját, és fejtegeti a bankkérdésben uralgó két antipoláris álláspontot.

Borong benne a féltő aggodalom, hogy ez a kérdés válság sárkánytojásait rejte- geti méhében. És a végén emelt hangon, ujságírói nyelven: *aldhuzva* hangzik Deák Ferenc szálló intelme:

— *A hazáért mindent, a hazát semmiért!*

*

Mély hatás az areokon, elmékben.

De a beszédnek mégis legjobban várt, legszívesebben hallgatott része következik.

Mint a főispán mondja: „*egy tengeri ki- gyó; régi hosszú panaszunk, régi forró vá- gyódásunk.*”

A középiskola.

Bizony régi meghalgattatlan panasz. Há- rom kormány ígért de nem adott. Szi- vünkbe markol a keserűség, hogy a kor- máynak jogos kívánságunk előtt a füle odisszeuszi viasszal van bedugva. Odisszeusz- nak barátai bedugták füleit viasszal, hogy a szirének csábító énekét ne hallja, de miért találjon a mi kívánságunk állhata- tosan siket fülekre?

*

Örömet, reményt, de hálát is keltett a szívekben a főispán az az indítványa, hogy a középiskola megsürgetésére egy küldött- séget vezet a miniszterekhez.

A határozat kimondása után valaki to- vább adta a teremben Kovács Bandinak egy asszonytársaságban tett pajkos bon- móját, hogy:

— Ha Ságón középiskola lesz, mindjárt *több lesz a gyerek!*

Nono, ennek a pajkos bonmónak alig- hanem van mélyebben járó értelme is.

*

Ünnepi jelenet következett most.

Kossuth Lajos arcképének elhelyezése a diszteremben.

Ivánka István, ez az izig-vérig poéta, ideális lelkű hazafi mond ünnepi beszédet.

nyomassék, és minden községnek, minden iskolának megküldessék. (Élénk helyeslés.)

A tárgysor.

A közgyűlés ezután a tárgysor hátralevő 199 pontját tárgyalta le.

Egyik másik pontnál akadt többé-kevésbé jelentékeny szómérkőzés, de az anyag nagyrészt a közgyűlés ama sablonmunkával intézte el, hogy az állandó választmány javaslatát egyhangulag fogadta el.

A közgyűlés egyes tárgyaira lapunk jövő számában visszatérünk.

A közgyűlés délután 2 órakor ért véget.

Hitelesítő közgyűlés holnap, e hó 17-én délelőtt 10 órakor lesz.

Bizottsági tagválasztások.

Vármegyénk törvényhatósága tavaszi közgyűlésében a megírt bizottsági tagsági helyeket töltötte be. Megválasztotta névszerinti szavazás útján:

a közigazgatási bizottságba Ivánka Istvánt 50 szavazattal Csizmár Márton 10. és Tretter Máttyás 1 szavazata ellenében;

A központi választmányba Himmler Sándor drt 60 szavazattal egyhangulag.

Megválasztotta továbbá:

az állandó választmányba Csizmár Mártont és Tretter Máttyást,

az egészségügyi bizottságba Schreiber Aladárt, a statisztikai bizottságba Schreiber Aladárt és Himmler Sándor drt.

az esküdtbírák lajstromát összeállító bizottságba Jankovich Béla drt.

Igazságügyi palota.

Vármegyénk törvényhatósága az ipolysági kir. törvényszéki elnök megkeresésére mai közgyűlésében elhatározta, hogy a megyei székház dísz és kistermőt esküdtbírák tárgyalásokra kivételesen még egy évre átengedi. Együttal azonban a kir. törvényszéknek a vármegyeyi székházból való kikölttetését, és egy új törvénykezési palota felállítást is iránt mult évi tavaszi közgyűléséből intézett feliratának elintézését megsürgette.

Nyugdíjazott tb. főszolgabíró.

Vármegyénk törvényhatósága mai közgyűlésében Farkas Rezső ipolysági szolgabíró tb. főszolgabíró évi 3196 korona nyugdíjjal nyugdíjba helyezte.

Történelmi visszatekintései, lelkes tirádái, beszédének hol nemes, patetikus nekilendülései, hol fájó borongásai megdobogtatják a szíveket, és belémarkolnak. És mintha szavaitól a terem hűvös levegője is átizzott volna.

Lelkesen megtapsolják és számosan üdvözlik. Czobor László az az indítványa, hogy a beszéd kinyomassék és megszerzte terjesztessék, igazán közhangulatot talál.

Berkó Pista pedig Ivánka beszédének jegyzeteire ezt írja rá:

— Ez a beszéd pedig nem beszéd volt, hanem imádság.

*

Hogy Kossuth Lajos képét méltóképpen elhelyezhessék, a képeken változtatni kell.

A király képe mellett Paczolay János helyére jut Deák Ferenc, és Deák Ferenc mellé Rajner Pál az öngyilkos honti miniszter helyére Kossuth Lajos, Spányik Béla által festett díszes aranykeretű képe.

Kossuth Lajossal szemben, Majthényi László báró képe függ. És amint szemben állnak, tekintetük ellenkező irányba néz.

— Történelmi hűség, 1848-ban is ellenkező irányba néztek — jegyzi meg egy megye atya.

*

A F. M. K. E. közgyűlése.

A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület hontvármegyei választmánya Ipolyságon e hó 7-én tartotta meg rendes évi közgyűlését.

Lits Gyula főispán mint elnök, üdvözölvén a megjelent tagokat. Makoviczky Czirják egyleti titkár a fiókögyelet mult évi működéséről jelentését olvasta fel.

A jelentésből következőket közöljük:

Felsőterényi ovoda.

A mult évi március hó 12-én tartott rendes évi közgyűlésünk lefolyásáról felvett jegyzőkönyv egész terjedelmében a nyitrai központi elnökséggel közöltetvén, előadtuk, hogy Felsőterény községben a hazafiatalan törekvések ellensúlyozására ovoda létesítése elodázhatlan szükségét képez s miután választmányunk az annak fentartásával járó költségek viselésére képtelen, az 50000 koronás Sembery féle alapítványnak e célra kezelésünkbe leendő átengedését, vagy ha ez lehetetlen, oly központi segély engedélyezését kértük, melyből az ovoda összes fentartási költségei fedeztetnének.

Sajnos, eredmény nélkül, mert erre vonatkozólag még választ sem kaptunk.

Megindítottuk a tárgyalásokat a kir. tanfelügyelő útján állami ovoda szervezése iránt, ezen ügy azonban — vett értesülésünk szerint — még döntés alatt áll.

Uj tagok.

A mult közgyűlés egyik határozata értelmében Schreiber Aladár esperes plébános taggyűjtést volt szives eszközölni s ennek eredménye az lett, hogy az egyesület 12 rendes, és 30 pártoló taggal szaporodott.

Analfabéták oktatása.

E közgyűlésen kívül választmányunk mult évi december hó 13-án szűkebb körű rendkívüli gyűlést is tartott az analfabétáknak magyar olvasásra és írásra leendő tanítása céljából tartandó tanfolyamok szervezése tárgyában, melyen mint előadó Clair Vilmos központi egyleti titkár is megjelent.

Ezen tanfolyamok szervezésével dr. Sztáncsek Zoltán kir. tanfelügyelő bizatott meg, ki — amint értesülünk — ez ügyben el is járt. A lelkeskedő papság s a községek illetékes körei, valamint a tanítók is mindenütt szivesen ajánlották fel közreműködésüket, az idő előrehaladottsága miatt azonban

A főispán Ivánka István szép beszédét azzal becsüli meg, hogy utána, mint nagy képviselőházi beszédekénél szokás, 10 perc szünetet ad.

Kiürül a terem, és megtelik a kisterem ahol a főispán mint figyelmes házigazda villás reggelit terített.

Van is kelendőse a forró tormás kolbászkának és a hideg sörnek.

Hiába a szív és elme mellett az iny és a gyomor se utolsó érző idege a gyarlandó emberi testnek.

Egy vidéki megye atya mikor később szavazni megy, még akkor is mint egy győzelmi trofeát, egy fél kolbászkát tart a kezében.

*

Szavazás.

Ivánka László elnökleto alatt Schreiber Aladár és Jagasich Sándor dr. szedik a szavazatokat.

Himmler Sándor dr. a jótollu, ékesszavu megye atya a közgyűlés egyhangu bizalmából 60 szüz szavazattal jut be a központi választmányba.

Ivánka István 50 szóval kap helyet a közigazgatási bizottságban. A néppárt egy kis rögtönzött trükkel, melyet idején észrevesznek, 10 szavazatot juttat Csizmár Mártonnak.

Tisztelet, becsület a derék szénavári

a tanfolyamokat ezuttal szervezni nem sikerült, amennyiben azok a 4 téli hónapban, azaz november, december, január és február hónapok alatt lettek volna megtartandók.

Ez ügyben a mozgalmat az ősz elején megindítjuk.

Az egylet vagyona.

A választmány pénztári kezelése mult évi április hó 4-én megvizsgáltatván, rendben találtatott.

Az 1907. év végén bevétel volt 4293 kor. 64 fill. Kiadás 4373 kor. 65 fill. a tulkiadás kitett tehát 80 kor. 01 fillért.

Az 1908. évi pénztári forgalom a következő volt.

Bevétel:

tagdíjakban	880 K. 76 f.
táncdíjakban	2167 „ 58 „
államsegély	800 „ 00 „
adomány	60 „ 00 „
előleg visszafizetés	110 „ 00 „
kamatokban	655 „ 28 „
összesen	4673 „ 62 „

Kiadás:

ovodák fentartására	3637 K. 90 f.
litvai óvónőnek előleg	120 „ 00 „
tanítók jutalmazására	360 „ 00 „
igazgatási költségek, nyomtatványok, vegyesen	336 „ 74 „
összesen	4454 „ 64 „
pénztári maradvány	218 „ 98 „

Ehhez hozzáadva a takarékpénztárban elhelyezett 15966 koronát, az 1908. év végén a választmány vagyona kitett 16184 koronát, bele nem számítva a középpalotjai egyleti ovoda elhelyezésére szolgáló körülbelül 7000 korona értékű házat és kertet.

Tanítók jutalmazása.

A tanítók magyar nyelvű jutalmazására megszavazott 300 koronából a kir. tanfelügyelő Puchardt Győző nagybörzsönyi róm. kath., Rohács Ödön csánki ág. ev., Schimkó Rezső derzsényei ág. ev., Banko János apátmaróti állami, Balassa Gusztáv felsőbakai ág. ev. és Bergfest Árpád hegybányai róm. kath. tanítónak 50—50 koronát juttatott az ipolysági takarékpénztár által, hasonló célra adományozott 60 koronát pedig Schramm Mária litvai róm. kath. tanítónő kapta meg.

Az ifjusági és népkönyvtárak működésének ellenőrzéséről évek óta gondoskodva nincs, mert annak keresztülvitelére fedezetet nem rendelkezünk, miért is e célra némi ösz-

szentatvának, de ő is, párthivei is, bizonyára belátják azt, hogy Ivánka István a közigazgatási bizottságban inkább helyén való.

Csizmár Mártont különben a közgyűlés rekompenzálta az állandó választmányban.

*

Délre jár az idő. És a 200 pontból álló tárgysorból még hátravan vagy 180 pont. Avatatlan azt hinné hogy így a közgyűlés eltart vagy három napig.

Dehogy.

Az előadóknál következnek az a munka, amit a molnár daráló pítlője végez.

Mos már egyre lanyhul az érdeklődés.

A szép karzat, melyet a főispán gukerjának üveglencsével néhányszor lehozott az elnöki emelvény elé, hűtlenül hátat fordít, és a közgyűlés szürke képe velük elveszti élénk, tüzes tónusait.

A karzat oszlását csakhamar a megye-atyák követik. Ők is szép libasorban tűnnek el egymás után.

És mire 2 óra felé az előadók felőrölték a tárgysort, még egy harsány éljen a főispánnak, és a hajdu bezárja a közgyűlés termét.

Szigma.

szeg engedélyezését a központtól fogjuk kérelmezni. Az óvónők működése ellen kifogás nem emeltetett.

A múlt évben elhunyt Weisz Zsigmond helyébe a németi egyetemi ovoda felügyelő bizottságának elnökévé Haverla József ot-tani plébános neveztetett ki.

E jelentésnek tudomásul vétele mellett Schreiber Aladár indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy taggyűjtés végett jársonként szűkebb körű bizottságot alakítsanak. Ezen indítvány elfogadtatott.

Ezután a közgyűlés jóváhagyta a közép-palotjai honföldmészeti a litvai egyetemi ovoda és a választmány 1909. évi költségvetéseit, a zárszámadás összeállítására és a pénztár megvizsgálására kiküldött bizottságba dr. Sztáncsek Zoltánt, Schreiber Aladárt és dr. Hámos Aladárt választotta meg.

Végre elfogadta a közgyűlés dr. Sztáncsek Zoltán azon indítványát, hogy a tanítók magyar nyelvi jutalmazására megszavazott 300 korona összegből nemcsak tanítók, hanem óvónők is jutalmaztassanak.

A hétéről.

— április 16.

A nagy műverseny.

Néhány arasznyi idő alatt ugyancsak kijutott a jótékonyágból. A kórházpavillon javára Kovács S. Endre dr. nevével rendezett nagyszabású Szilveszterest, az olasz földrengés, és az ajkai és resiczai bányaszerencsétlenség károsultak javára Lis Gyula főispán égiske alatt rendezett fényes kabaréest közel 7000 korona erejéig vette igénybe.

Ugy hogy a husvét hétfőn a jövő század muzsikája, a gimnázium, és a szanatórium javára rendezett nagy műverseny a jótékonyág jegyében már szinte túllengés volt. De a zsebek ez újabb megsarcolásáért a nemes célon felül fényes kárpótlást nyújtott, az a ritka művészi együttes, melynek összehozásáért Kovács S. Endre dróknak is a közönség elismeréssel juttat ki az est babéraiból egy szép levelet.

Városunkból és a vidékről fényes közönség töltötte meg husvét hétfőn este a megyei színház dísztermét, és a műsoron ékeskedő neveket és a műsört tekintve, különös érdeklődéssel várta a műverseny kezdetét.

A műsor első számaként Konez Jani 14 éves hegedűművész, Balassa Kálmán tanár tanítványa lépett pódiumra előadván Vieuxtemps három tételes hegedűversenyét. Korát meghaladó erős előadással játszotta a hegedű francia nagymesterének a technika magas fokát megkívánó művét, teljesen érvényre juttatva annak esodás szépségeit bensőségteljes meleg és művészi játékkal.

Ezután az est primadonnája Kovács Sebestyén Mici énekelt nagyhirű illusztris ének-mesterének Belovics Imre igazgató művészi zongora kísérete mellett Verdi: Troubadurjából egy Ariát és Tarnay Hayde című dalát kiforrott művészettel. Gyönyörű organuma kiváló mesterének ápolása mellett má már az igaz művészet hivatott tolmácsolója.

Ragyogó énekvirtuozitásának hatásos kellekei, hangja meleg szépségei, csillogó koloraturája iránt kifogyhatatlan volt a közönség hangos tetszésnyilvánítása.

A közönség alig szűnt meg lelkes tapsolásával, ime ismét városunk egy kiváló szülőtte egy zenei fenomén lépett a pódiumra, a kis Széll György, hogy már külföldön is elismert művészeté-

vel hangolja lelkes tapsokra a közönséget. Előadta Chopin gis moll Polonaise-ét és Hellennek Schubert: die Forelle című dalának hangversenyét. Majd utóbb Liszt VIII-ik magyar Rhapsodiájának előadásával keltett meleg elismerést a közönség körében. A kis művész azonban nemcsak mint interpretáló művész, hanem talán még inkább mint alkotó zeneszerző keltett bámulatot, midőn előadta saját zeneszerzeményű négy darabját melyek nagy tehetségéről és korához mérten bámulatos zeneszerzői technikai tudásról tettek tanubizonyosságot. A közönség zajos elismerését egy saját szerzeményű keringő előadásával köszönte meg.

Ez után Bellovics mesternek egy szintén kiváló ének-művész növendéke Holub Jenő énekelt kiváló énektudással és poétikusan Gounod Cavatináját a Faust című operájából, teljes művészettel juttatván érvényre annak minden szépségével. Holub Jenő különben már eddig is a legelőkelőbb operaházaktól hat szerződési ajánlatot hordoz a zsebében ami a legkésebb bizonyítéka kiváló énektudásának és Bellovics Imre mester kiváló énektanításának.

Majd ismét Konez Jani gyönyörködtette a közönséget, előadván jeles mesterének — ki összes számait zongorán kísérte — igen hatásos bölesdálát és Hubay magyar táncait és őszinte lelkes tapsokra ragadta a közönséget, mely meg sem szűnt addig tapsolni, míg a magyaros tempertummal előadott magyar nóták még egyszer meg nem esendültek.

Végül, hogy a hangverseny méltó befejezést nyerjen és a fokozatosság elvének elég tétessék Kovács Sebestyén Mici és Holub Jenő szövetkeztek, előadván Bizet Karmenjéből egy duettet és kiváló művészi előadásukkal méltó befejezést nyert a magas művészi nivóju hangverseny, melyről bátran mondhatjuk, hogy minden fővárosi előkelő hangverseny pódium díszére válhatott volna és városunkban eseményszanba ment.

A csillogó műsor befejezte után a közönség még mindig a nagyon ritkán hozzáférhető ily műelőadás erős, mély behatása alatt állott. Csoportokba verődve tárgyalta és halmozta el a leghezilgőbb elismeréseivel a művészgárdát.

Közben kiűritették a termet. A közönség elfoglalta a melléktermekben terített asztalokat, a fiatalok pedig táncra perdült és lelkes kedvében kinyújtotta azt hajnalpirkadásig.

Az emlékezetes szép estén jelen volt hölgyek névsora.

Asszonyok: Aezél Józsefné (Kemence), Berényi Sándorné, Beesey Lászlóné, Bellovics Imréné (Bpest), Berkó Istvánné, Bory Boldizsárné, Csala Károlyné, Csermák Ernőné drné, Draskóczy Jenőné, Fekete, Imréné, Halász Ferencné, Hatos Istvánné, Himmler Sándorné drné, Hoffer Mártonné (Kistompa), Heffter Richardné, Hager Ottóné (Pozsony), Ivánka Lászlóné (Felsőszemeréd), özv. Jagasich Pálné (Szombathely), Jagasich Sándorné drné, Jankovich Béláné (Tésa), Kazy Lászlóné (Ipolybalog), Kovács Józsefné, Kohn Márkné drné, Krámer Mórné (Deménd), Konkoly Thege Sándorné (Hontszántó), Kovács S. Endréné drné, Lipesey Ervinné drné, Marek Károlyné, Martinovich Istvánné, Martsán Béláné, Papp Abrahámné, Polgár Ignáczné, özv. Rácz Imréné, Róth Simonné (Baráti), Salkovszky Ferencné drné, özv. Sárpy Béláné, Ságghi Benőné, Ságghi Bénin drné, özv.

Ságghi Fülöpné, Somogyi Béláné, Sztáncsek Zoltánné drné, Szokoly Alajosné (Berence), Sipos Mihályné, Szauer Adolfné, Szauer Gyuláné, Schmid Arthurné, Szluka Ferencné (Pereszlény), Széll Kálmánné (Bécs), Tölgyessy Ferencné drné, Török Vilmosné drné (Ersekújvár), Váradi Jakabné drné, Vermes Józsefné, Wilhelm Károlyné drné.

Leányok: Bellovics Berta (Bpest), Csala Aranka, Csermák Rózsika, Czukrász Margit (Vmikola), Draskóczy Edit, Virzsin és Margit, Feldman Esztiike, Gregersen Helga (Bpest), Hatos Kornél, Heimlich Ilonka, Himmler Elza, Hoffer Rózsa (Kistompa), Heffter Ilonka, Jeszenszky Elvira (Arvanagyfalú), Kazy Margit és Helén (Garamveszele), Keller Ilka, Krámer Henriett (Deménd), Kolos Ilka és Irma, Konkoly Th. Erzsike (Hontszántó), Kovács S. Mici, Birike és Neszike, Lipesey Margit, Marek Andi, Puky Ilona, Rácz Lili, Róth Irma (Baráti), Soóky Margit (Szelény), Szluka Ilonka (Pereszlény), Udvardy Józsa, Wertheimer Rózsika.

— **Személyi hír.** Czobor László országgyűlési képviselő több napot városunkban időzött, és részt vett e hó 15-én vármegyénk törvényhatóságának tavaszi közgyűlésén.

— **Thék Endre újabb kitétetései.** A király megengedte, hogy Thék Endre bpesti kereskedelmi és iparkamarai alelnök lonti földbirtokos a francia becsület rend lovagkeresztjét a belga Lipót rend lovag keresztjét a román csillag rend közép keresztjét és az olasz kereszt korona rend tisztii keresztjét elfogadja és viselje.

— **A pénzügyi köréből.** A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök az 1909. évi V. t. c. 8-10 §-jai értelmében szervezendő vármegyeyi és városi földadó bizottságok melé a 9. szakasz értelmében kirendeendő előadói teendőket Bars és Hontvármegyékre Tibold József ipolyvási pénzügyi titkár, földadó nyilvántartási biztost bízta meg.

— **A pénzügyminiszter Nagy Lajos** pénzügyi szántisztet a váli kir. adóhivatalhoz adóhivatali segédde nevezte ki Margitay Gyula állam végrehajtót pedig hason minőségben a nyíregyházi kir. pénzügyigazgatóságához helyezte át.

— **Kataszteri helyszinelő felügyelőség.** A pénzügyminiszter értesítette vármegyénk közönségét, hogy a kataszteri munkálatok végrehajtása tekintetében törvényhatóságunkat a *Pozsonyban* állomásozó I. szám. kataszteri helyszinelő felügyelőség területébe osztotta be.

— **Kifosztott pénzeslevél.** Vámosmikoláról jelentik lapunknak: A vámosi kolai takarékpénztár e hó 9-én a budapesti hazai bank címére postán pénzeslevélben 7610 koronát küldött. Mikor azonban a címzett a levelet felbontotta abban pénz helyett papirszelvények voltak. A nyomozást a legnagyobb eréllyel és körültekintéssel vezeti a vámosmikolai fűszolgabíró Nyomoz még a budapesti államrendőrség és több vidéki hatóság. A nyomozás érdekében részletek nem közölhetők, de hír szerint a postakínestár vizsgálata megállapította, hogy a levél a feladáskor, és az átvételkor is sértetlen volt.

— **Házasság.** *Sarnócy* Béla, deméndi utbiztos házasságot kötött *Novotny* Pirooska kisasszonnyal Novotny Ödön alsószecsei körjegyző leányával.

— **Hazug tavasz.** A *Meteor* a következőket írja általánosságban a tavaszról: Április sokat ront, amennyiben az elején hideg s aztán igen váltakozó időjárás köszönt be csapadékkal vegyesen, majd 19-ike körül újra hideg a melyet enyhít az a körülmény, hogy a Merkúr és Vénus belső bolygók 30-án együtt állásba kerülnek a

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, meggyógyítja a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkör „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban. — Ára övegenként 4.— korona.

holddal, a melyet követőleg enyhébb időt várhatunk, megzavarva a 29-iki csomópont hideg jellege által mely fagyot is hozhat. Május jellege hűvös, csapadékos, különösen a 16. és 19-iki csomópontok a melyek a nap ciklonok esetére fagyponnalatti hőmérsékletet is hozhatnak. Május a mezőgazdaságra akkor lenne kedvezőbb ha 27-ike körül napkitöréses foltok mutatkoznának a napon.

— **A tanügy köréből.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Bankó János apátmaróti állami elemi iskolai tanítót jelenlegi állomáshelyén, igazgatóvá léptette elő.

— **Halálozások** Baán Máté jóhirnevű fodrász mester Ipolyság nagyközségnek éveken át volt törvénybírája majd legutóbb bírja e hó 11-én 59 éves korában meghalt E hó 12-én temették el nagy részvét mellett A sírnál Pellikán Ferencz búcsuztatta el az Iparoskör nevében Halálát özvegye és három gyermeke gyászolja.

— **Fábián** Jánosné született Komzsik Etelka e hó 13-án 26 éves korában két heti házasság után Ipolyságon meghalt.

— **Sinka** Sándor tesmagi lakos 59 éves korában meghalt. Több mint 30 éven át szolgált a Winter családot vince léri minőségben néhány év előtt a földművelésügyi miniszter hosszú és hű szolgálata elismerésül díszoklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki.

— **Színház.** Csütörtökön este *Zsába* című kitűnő francia bohózatban mutatkozott be Szabadhegyi Aladár társulata az Ipolysági közönség csekély számú képviselőjének, mindenesetre nagyobb pártolásra méltó buzgalommal és igyekezettel. Azt előre is megmondhatjuk Szabadhegyinek, hogy nehéz helyzete lesz, mert Szabados László tavaly nyáron itt járt nagy operett társulata s még a kényesebb igényeket is kielégítő szabatos előadásai után közönségünk müzlése vidéki társulattal szemben is kissé el van kényeztetve. Elkülönösen a zenét illetőleg! Szabados 10 tagból álló korrekt zenekara után egy énekes darabot annak a lehangolt recsegő zongorának kísérete mellett végighallgatni, bizony nem lesz nagy élvezet. Reméljük hogy Szabadhegyi saját érdekében ezen mielőbb segíteni fog. A mi az előadást illeti, meglátszott hogy a szereplők mindegyike — tudásához képest — igyekezett a legjobbat nyújtani. Kitűnt különösen

Gáspár Anna mint Colett. Diszkrétan finoman játszott s egyszer sem esett túlzásba, amit pedig nem mindenik szereplőről lehet eimondani. Jó volt még Sz. Szirmai Jozefin is mint Szüzann. A férfi szereplők közül felemlítésre méltó alakítást nyújtott Szabadhegyi Aladár és Szigetly Antal. Ma pénteken Laky Imre Szalmaözvegy énekes bohózata megy.

— **Magyar** név A belügyminiszter Klein Viktor felsőrakoncai helyettes körjegyző vezetéknévének Vértess-re való megmagyarosítását megengedte.

— **Egy csodagyerek** Ugy látszik ez a hét a csodagyerekek járása volt. Ott volt a hétfői koncert. De a tavaszi közgyűlésnek is meg volt a maga csodagyereke. Poltyák István egy horvátii egyszerű gazdada ember 11 éves gyermeke, ki közönséges agyagból készített — bámulatos kézügyességre való figuráit állította ki közszemlére a megyeatyáknak. Volt ott mindenféle! — Deák Ferenc, s a 13 aradi vértanu mellszobra. Egyszerű kép után készítette el mind, tökéletes hasonlatossággal. De figyelemre méltók voltak a természet után készített állat figurái is. Megérdemli, hogy a törvényhatóság segítse őt, bár akadna neki valami nagylelkű mecénása is, mert elvégre ki tudja nem egy Fadrusz lángelméje lakozik-e benne?

— **A Deák utcai meredek ut.** Pásztor Iván helybeli napzamos husvét hétfőjén a Deák utca végén a Szabados-féle malom felé vezető meredek uton igyekezett hazafelé kissé ittasan, a meredekről lezuhant, de szerencsére csak kisebb zúzódást szenvedett. Az előjáróság elejt vehetné az ilyen eseteknek egy korlát felállításával.

— **Tisztelettel értesitem** a nagyérdemű közönséget, hogy férjemnek Baán Máténak halála által vezetőjétől megfosztott borbély és fodrász üzletet átvettem és oda fogok törekedni, hogy úgy gyors mint kifogástalan kiszolgálás által a legmesszebb menő igények is kielégítést nyerjenek. Midőn a nagyérdemű közönség jóindulatu támogatását kérem, vagyok Ipolyságon, 1909. évi április hó 14-én szolgálatkész tisztelettel Özv. Baán Máténé.

— **Államsegítség ipariskoláknak.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a selmebányai ipariskoláknak 1000 korona az Ipolyságinak 440 kor. államsegítségét engedélyezett.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Apátmaróti lakos felesége egész életében rendkívül iszákos volt. Husvét hétfőjén is lerészegedett s hogy ne mehessen a faluba kószálni, italt köldulni, ura az ágyhoz kötötte, rácsukta az ajtót s elmant a faluba. Mire hazajött, feleségét a földön átszurt hassal találta úgy hogy a belei ki voltak fordulva. Részegségében valószínűleg öngyilkos akart lenni. Életben maradásához kevés a remény.

NYILTÉR.

Mindazon ismerőseink és jóbarátaink, a kik felejthetetlen férjemnek végtisztességén való megjelenésük által részvétüknek kifejezést adtak, fogadják az ez uton mondott s a legőszintébb szívből érzett halás köszönetemet.

Özv. Baán Máténé.

Ipolysági piaci árak.

Buza	100 klgként kor.	27 60—28 00
Rozs		20 00—20 50
Arpa		18 00—18 50
Zab		17 50—18 00
Bab		16 00—16 50
Kukorica		16 50—17 00
Bükköny		30 00—32 00

Gyengéséget.

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egászséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat; a

SCOTT-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálóbb, mint a közönséges csuka-májolaj.

Nyáron is jegjobb eredményel adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

— **Művészi akt képek és képeslap ujdonságok.** —

— **NEUMANN papirkereskedésében.** —

Wohlstein Lipót

fogászati műterme
Ipolyságon, Főtér.

Fogak huzása, gyökér eltávolítás nélkül, fogsorok, fogtömések, szájpaddlás nélküli fogsorok és mindenemü fájdalom nélküli műtétek.

Vidékiek munkáját egy nap alatt elkészítem.

100 vizsga lap

finom papíron, csinos kivitelben 1 korona. Keresztkötésben portomentesen 1 korona 30 fillér.

Iskolai bizonyítvány 50 darab 1 korona.

NEUMANN JAKAB könyvnyomdájában, IPOLYSÁGON.

2437. tkv. 1909. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy Dr. Vámos Béla ipolysági ügyvéd végrehajtónak, Csóka Gábor dr.-palánki lakos által gondnokolt Plevó János végrehajtást szenvedő ellen 120 kor. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a területéhez tartozó Dr.-Palánk község 15. sztkben A. I. 2. sor 1450 hrsz. a foglalt ingatlanból Plevó Jánost illető jutalékra 5 kor. kikiáltási ár ugyanazon telekjegyzőkönyvben A. I. 3. sor. 1941 hrsz. a foglalt ingatlanból Plevó Jánost illető jutalékra 21 kor. kikiáltási ár, az sztkben A. I. 1-5 sor. 1503. 507. 943. 1216. 1255 hrsz. alatt foglalt és ugyanazt illető jutalékra 182 kor. kikiáltási ár, A. 439. sztkben A. I. sor. 513. hrsz. a foglalt ingatlanból Plevó József illető jutalékra 12 kor. kikiáltási ár az 558. sztkben A. I. 1 sor. 1662 hrsz. a foglalt ingatlanból ugyanazt illető jutalékra 17 kor. kikiáltási árban, az 1167. sz. tkben A. I. 3-4. sz. 722. 723. hrsz. a foglalt ingatlanból ugyanazt illető jutalékra 170 kor. kikiáltási ár az 1259. sztkben A. I. 1-6. sor. sz. 706/4. 719/1. 1020/4. 1218/3. 1295/3. és 2560/2. hrsz. a foglalt és ugyan annak nevében álló jutalékra 1219 kor. kikiáltási árban, ugyanazon telekjegyzőkönyvben A. I. 1 sor. 1160/3. hrsz. a foglalt és ugyan annak nevében álló ingatlan jutalék 2 kor. A. I. 2. sor. 1938/2. hrsz. a ugyanannak nevében foglalt ingatlan jutalék 2 korona, ezen telekjegyzőkönyvben A. I. 3. sor. 2009/3. hrsz. a ugyanannak nevében foglalt illetőség 1 korona, ezen tkben A. I. 4. sor. 2428/2. hrsz. a foglalt és ugyanazt illető jutalék 2 kor. kikiáltási ár, és végül az 1333. sztkben A. I. 1 sor. 254. hrsz. a foglalt és ugyancsak Plevó János nevében álló jutalékra 346 kor. kikiáltási ár, 1909. évi június hó 8-án d. e. 10 órakor Drégely Palánk község házában a megállapított kikiáltási ár 10%-nak bánatpénzzel letétele mellett a kikiáltási áron alul is el fog árvereztetni, de a kikiáltási ár 23-dánál alacsonyabb áron nem fognak eladni. A bánat pénz a mennyiben a kikiáltási árnál magasabb ígéret tétetnék az 1908. XLI. t.-cz. 25. §-a értelmében kiegészítendő lesz.

A vételár az árverés napjától számított 30. 45. 60. nap alatt 3 egyenlő részletben 5% kamatokkal együtt lefizetendő.

A bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja.

Az árverési feltételek a bíróságnál, mint a fent megjelölt községi eljárásnál megtekinthetők.

Kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.
Ipolyság, 1909. évi március 23. napján.
Oravetz
kir. törvényszéki bíró.

5657. tkv. 1908. szám.

Árverési kérvénye Dr. Stéger Kálmán és társainak Kádár Kálmánné elleni végrehajtási ügyében.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vámosmikolai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Czáder Ernő ügyvéd által képviselt Dr. Stéger Kálmán, Szabó Lajosné, Stéger Leona, Stéger Mária, Stéger Antónia mint néhai Stéger György örökösei végrehajtónak Kádár Kálmánné, elleni végrehajtási ügyében, végrehajtatók 95 kor. 26 fill. 82 kor. 86 fill. és 28 kor. 76 fill. és végül 81 kor. 66 fill. tőke összegek és járulékaikból álló követeléseik kielégítése végett az ipolysági kir. törvényszék, alolirt kir. jbiróság területén levő Vámosmikola község határában fekvő Kádár Kálmánné, Horváth Mária tkvi tulajdonát képező vámosmikolai 591. sztkben A. I. 1-2. sorsz. az 1881. 60. t.-cz. 155 §. értelmében együttesen elárverezendő 355. krsz. bélszögi rét és 754. krsz. szántóföld pataknál ingatlanokra 534 kor. kikiáltási árban továbbá az u. ezen tkvben A. I. 1. sorsz. 600. □-öl területű 843. krsz. málhegy szőlőre 638 kor. ki-

kiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy ezen ingatlanok 1909. évi május hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor a kir. jbiróság tkvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen az egyidejűleg megállapított és a hivatalos órák alatt a tkvi hatóságnál, valamint Vámosmikola község házában megtekinthető feltételek mellett a kikiáltási ár 23-án alul eladni nem fognak.

Venni szándékozók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe bánatpénzzel előre letenni, a bánatpénzt 1909. 41. t.-cz. 25. §. értelmében kiegészíteni.

Vevő pedig köteles a vételárt 3 egyenlő részletben u. m. az első részt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap a második részt ugyanazon naptól számított 60 nap, a harmadik részt ugyanazon naptól számított 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt a letétkezelési szabályok szerint az ipolysági kir. adóhivatalnál befizetni.

Az árverési kérvény költségei 20 koronában állapítottak meg.

A hirdmény kivonata a „Honti Lapok” című lapban egyszer közölteendő.
Kir. Járásbíróság mint tkvi hatóság.
Vámosmikola, 1908. október 24.

Domb y
kir. albiró.

144. 1909. vhtó. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. járásbíróságnak 1907. évi V. 351. számú végzése következtében dr. ifj. Sági Benő ipolysági ügyvéd által képviselt öz. Balla Józsefné javára 276 kor. 59 fill. s jár. erejéig 1907. évi június hó 26. án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 890 kor.-ra becsült következő ingósá-

gok, u. m. Hidas ól, malacz, széna, lovak, csikó, arpa, buza, szalma nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. járásbíróság 1909-ik évi V. 218. számú végzése folytán 276 kor. 59 fill. tőkekövetelés ennek 1906. évi június hó 9-ik napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 104 kor. 96 fillérben biróilag már megállapított, költségek erejéig, Füzes Gyarmaton leendő megtartására 1909. évi április hó 24-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet izérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ipolyság, 1909. évi április 10-én.

Ernyey Vilmos
kir. bir. végrehajtó.

Császárfürdő Budapesten. Nyári és téli gyógyhely. a magyar Irigalmas rend tulajdona. Elsőrangú kén- és hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az Igazgatóság.

Friss jó fajta kacsák tojások eladó!

Eredeti „Otto“ benzin-lokomobilok

benzin-, petrolin-, világító-, földgáz- és szivógázmotorokat

1-1500 lóerőig gyárt

elismert elsőrangú, versenynélküli kivitelben csakis

Langen és Wolf
motorgyára.

Budapest, IV., Váci-körút 59.

Műhely: Budapest, IX., Mester-utca 31.

Arankamentességre államilag ólomzárolt lóherét, lucernát, nyulszapukát, eredeti quedlinburgi, a termelő ólomzárával ellátott takarmányrépamagokat, bükkönyt, konyhakerti- és virágmagvakat jutányosan ajánl

Berczeller Márton
magkereskedő
Ipolyság.

Műlő férfi és női óra, legpontosabban kipróbálva, 3 évi jótállási kötelezettség mellett kapható a bécsi óragyárban, Weisz Henrik Bécs, XIV. Pillergasse 1201. Sveici nikkell zsebóra 5 K. — Pompás rem. glória ezüst anker férfóra, 3 fedelű csak 8 K. — Legújabb divatu rem. villanyos arany férfi vagy női óra 10 K. — Ugyanez dupla fedéllel 14 K. — Ehhez illő elegáns férfi vagy hosszú női óralánc 6 K. — Ébresztő óra 2-90 K. — Karórá, amer. dublé arany 5-től 10 K-ig. Szétküldés utánvétellel Meg nem felelőt kicserélünk.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetés.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Minisztérium 60900. 1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solanis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily anyagokra nemesített fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege fajta gyökeres fás és zöldeoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badaonyvidéki Szőlőtelep kezelőse,
Tapoleza, (a Balaton mellett.)

Szőlőoltvány!

Régi szőlők hiányaink pótlására 2 éves gyökeres száza 20 k.
Gyökeres fásoltvány ezre 180 k.
" " szépségihával ezre 90 k.
" zöldeoltvány " " 160 k.
Sima " " " " " " 90 k.
Gyök, riparia portalis vastag " " 32 k.
" 2 éves " " " " " " 40 k.
Sima riparia portalis " " " " " " 18 k.
" " " " " " " " " " " " 8 k.
Gyökeres hazai nemes vessző " " " " " " 30 k.
Sima " " " " " " " " " " " " 10 k.
40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogy ha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s pénzt visszaadom — Árjegyzék ingyen. Le van benne írva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér, Muscat Ottonnel, Csabagyöngye. — Hegyi borok eladása.

Borárak:

Gyöngyösi siller	HI. 32 k.
Visontai " "	" 36 k.
Gyöngyösi fehér asztali	" 34 k.
" " pecsenye	" 38 k.
Visontai Rizling	" 44 k.
" Muskotály	" 70 k.
" vörös bikavér	" 70 k.

Székely I. József
GYÖNGYÖS.
Szent Urbán templom

„M-i-i-t? — „Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigaretta hüvelyek fadobozban!”

igyelem! Csakis a „JACOBI“ jelzéssel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes bűvész-kártyát tartalmaz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmaszalozók, járgány-cséplőgépek, löhőre-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM.

megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy ezéget — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Domán Lajos Hontnémeti

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, disztó és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipkés végárak, szőrmék stb. vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget bizosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízatást kér a

Kovald Péter és fia cég.

Kittinő minőség olcsó ár!

FRISCHER ADOLF férfi-szabó és divatáruház a IPOLYSÁGON.

Ismert elsőrangú szabászat! ANGOL és HAZAI szövetek!

Tavaszi és nyári divatkülönlegességek.

Pelikán és Gyukits, Borsalino és Pichler kalapok egyetüli raktára.

Elegans dzsentri kalapok. Angol nyakkendők (Castle Make.)

Férfi, női és gyermekcipők a legjobb kivitelben lzléses fiu és gyermek ruhák és felöltők. lngék, gallérok, kézelők, lábravalók zsebkendők.

Sétabotok, esernyők, „Storm Slipper“ sárcipők.

Sport cikkek férfi és női tenniscipő mindenszínben.

Vizhatlan vadász gallérok és bagaria cipők, sapkák, kalapok, kamaslik, vadász harisnyák. Férfi, női és gyermekharisnyák.

Valódi pécsi „Hamerli“-féle férfi és női keztyűk.

Bőröndök, utazókosarak, gyermek-kocsik, táskák, uti takarók.

FRISCHER ADOLF férfi-szabó divatáru házában
IPOLYSÁGON.

Pontos s gyors kiszolgálás!

Kalapács védjeggyel a legjobb gyermekcipő!

Kalapács védjeggyel a legjobb fiu tenniscipő!